

Βιολογικά θέλει στο 1/4 των εκτάσεων η Ευρώπη

Η βιολογική γεωργία διαμορφώνει τον πυρήνα της στρατηγικής από τον Αγρόκτημα στο Πιάτο με την Κομισιόν να παρουσιάζει ένα σχέδιο που θα επιτρέψει ως το 2030 το 25% των καλλιεργούμενων εκτάσεων να αφιερώνεται στη βιολογική γεωργία, αυξάνοντας παράλληλα την ευρωπαϊκή ζήτηση

ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΓΚΟΓΚΟΥ
gogos@agronews.gr

Με μια ανανεωμένη στρατηγική ώθησης και έλξης όπως ονομάζεται στον κόσμο των επιχειρήσεων, η Κομισιόν αποδέχεται ότι η «μάχη» της Πράσινης Συμφωνίας θα δοθεί στον χώρο των βιολογικών τροφίμων και της βιολογικής παραγωγής. Άλλωστε, μέχρι στιγμής ο κλάδος των βιολογικών είναι ο μόνος τομέας με ολοκληρωμένο σχέδιογραμμα δράσεων.

Σκελετός του σχεδίου, τρεις θεματικοί άξονες οι οποίοι με τη σειρά τους αποτελούνται από επιμέρους δράσεις, 23 στο σύνολο, μέσω των οποίων η Κομισιόν φιλοδοξεί όχι μόνο να ωθήσει την αύξηση της παραγωγής βιολογικών, αλλά και να διευρύνει την αγορά. Εδώ δηλαδή έγκειται η ουσία της ώθησης (υποχρεωτικές δράσεις επέκτασης της παραγωγής) και της έλξης (τεχνητή απότομη διέγερση της ζήτησης).

Στο πλαίσιο που παρουσιάστηκε πριν από μερικές ημέρες, γίνεται μια προσπάθεια να καλυφθεί το χάσμα που θα διαμορφώσει μια απότομη αύξηση των καλλιεργούμενων εκτάσεων για βιολογικά στο 25% όπως ζητά η Κομισιόν, τη στιγμή που ο ρυθμός ανάπτυξης της αγοράς αυτής δεν μπορεί παρά ελάχιστα να απορροφήσει μια τέτοια παραγωγή τροφίμων. Οι τρεις άξονες αποτελούνται από δράσεις ανάπτυξης της αγοράς, δράσεις ανάπτυξης της παρα-

γωγής και την έρευνα ώστε να μειωθούν το δυνατόν λιγότερο οι διακυμάνσεις της παραγωγής που συνεπάγεται η βιολογική καλλιέργεια.

Ανάπτυξη της αγοράς

Το πλάνο περιλαμβάνει πιο μετριοπαθή μέτρα όπως η προώθηση του λογότυπου βιολογικών προϊόντων της ΕΕ, αλλά και πιο παρεμβατικά όπως είναι η διαμόρφωση ταμείου προώθησης βιολογικών προϊόντων στα πρότυπα του κρασιού, καθώς και ο κατά προτεραιότητα εφοδιασμός δημόσιων κτηρίων, υπηρεσιών, σχολίων και νοσοκομείων με βιολογικά τρόφιμα. Ως παράδειγμα αναφέρονται οι πόλεις της Κοπεγχάγης, της Βιέννης και της Ρώμης. Η Κοπεγχάγη είναι η πρώτη πόλη της ΕΕ που τροφοδοτεί τα δημόσια κυλικεία με 100% βιολογικά προϊόντα που παράγονται σε μια έκταση 25.000 εκτάρια γύρω από την πόλη. Η Βιέννη διαθέτει ένα δίκτυο παραγωγών που καλλιεργούν εντός των ορίων της πόλης 860 εκτάρια με βιολογικές μεθόδους και τροφοδοτούν με την παραγωγή αυτή τα κυλικεία δημόσιων υπηρεσιών, ενώ η Ρώμη σερβίρει 1 εκατ. βιολογικά γεύματα την ημέρα στα δημόσια κυλικεία.

Δράση 1: Ενημέρωση και επικοινωνία

Ήδη από το τρέχον έτος και μέσα στο 2022, η Κομισιόν θα επιδοθεί στην χρηματοδότηση ημερίδων και εκοστρατιών ενημέρωσης πολιτών. Παράλληλα θα εκπονηθεί δημοσκοπήσεις ενώ σε συνεργασία με Ευρωβουλευτές θα διαμορφώνει δράσεις σε κράτη μέλη των οποίων ο μέσος όρος κα-

τανάλωσης βιολογικών είναι χαμηλότερος του ευρωπαϊκού.

Δράση 2: Προώθηση

Όσον αφορά την προώθηση, η Κομισιόν σκοπεύει να αφιερώνει αυξημένα κονδύλια για ετήσια προγράμματα προώθησης βιολογικών προϊόντων, ειδικά σε Τρίτες Χώρες, χρηματοδότηση συμμετοχής σε εκθέσεις τροφίμων και δημιουργία διαγωνισμών βιολογικών τροφίμων.

Δράση 3: Βιολογικά σε δημόσια κυλικεία

Μέχρι το 2023 θα είναι έτοιμες ευρωπαϊκές οδηγίες που θα ενσωματώνουν την υποχρέωση εφοδιασμού δημόσιων χώρων εστίασης με ένα ελάχιστο ποσοστό βιολογικών τροφίμων

Δράση 4: Σχολικά γεύματα

Μαζί με την επέκταση των προγραμμάτων για σχολικά γεύματα θα αυξηθούν τα ποσοστά βιολογικών προϊόντων αγροδιατροφής στις λίστες εφοδιασμού των σχολίων ενώ παράλληλα θα τρέξουν δράσεις ενημέρωσης για την πραγματική αξία του τροφίμου.

Δράση 5: Καταπολέμηση αθέμιτων πρακτικών

Στο στόχαστρο της Κομισιόν θα βρεθεί το φαινόμενο νοθείας και άλλων αθέμιτων πρακτικών στο πλαίσιο της αγοράς βιολογικών τροφίμων. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο θα αναπτυχθεί ένας αυστηρός κώδικας ελέγχου και θα νομοθετηθούν σκληρά αντίποινα για τους παραβάτες.

Δράση 6: Ιχνηλασιμότητα

Ψηφιακό διαβατήριό τροφίμων και διαμόρφωση ελεγκτικού σώματος διαμορφώνουν την έκρηξη δράσης της Κομισιόν για την προστασία της αγοράς βιολογικών, ενώ παράλληλα θα συντονίζει «ασκήσεις ιχνηλασιμότητας» σε συνεργασία με ελεγκτικούς οργανισμούς των κρατών μελών, ειδικά σε περιπτώσεις όπου υπάρχουν υποψίες απάτης. Στόχος η αρχειοθέτηση κάθε στάδιου παραγωγής ενός βιολογικού προϊόντος

Δράση 7: Υιοθέτηση τεχνολογίας Blockchain

Σε συνέχεια των δράσεων για την ιχνηλασιμότητα, η Κομισιόν προτίθεται να χρηματοδοτήσει πλατφόρμες Blockchain από το 2023 με στόχο την καταγραφή όλων των σταδίων παραγωγής βιολογικών προϊόντων, από τις εισροές μέχρι τις παραγελίες καταστημάτων λιανικής, προκειμένου να «ατσάλώσει» το δυνατόν περισσότερο την αλυσίδα εφοδιασμού των βιολογικών.

Δράση 8: Ενσωμάτωση ιδιωτικών επιχειρήσεων

Πιστοποιητικά βιωσιμότητας και άλλες διευκολύνσεις σε ιδιωτικές επιχειρήσεις και εταιρείες από το τρέχον κιόλας έτος είναι διατεθειμένη να αναπτύξει η Κομισιόν, προκειμένου να δώσει κίνητρα σε αυτές ώστε να αναπτυχθούν τα μερίδια των βιολογικών τροφίμων στη λιανική.

Πίεση στα κράτη με τις πράσινες ενισχύσεις της νέας ΚΑΠ

Ο μέσος όρος αγροτικών εκτάσεων αφιερωμένων σε βιολογική καλλιέργεια της ΕΕ ανέρχεται στο 8,5% ωστόσο κρύβει σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών και κυμαίνεται από 0,5% έως άνω του 25%. Αυτές οι διαφορές μεταξύ των κρατών μελών οφείλονται εν μέρει στο γεγονός ότι λείπουν δομές σε ορισμένες από τις χώρες. Η δημιουργία κατάλληλων δομών με έμφαση στα κράτη που έχουν χαμηλές επιδόσεις στην βιολογική παραγωγή θα αποτελέσει το βασικό ζήτημα στα στρατηγικά σχέδια που θα εγκρίνει τους επόμενους μήνες η Κομισιόν, η οποία επιδιώκει το 1,8% του συνολικού προϋπολογισμού της τρέχουσας ΚΑΠ που είναι τώρα αφιερωμένο στην βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία να αυξηθεί κατακόρυφα. Το μέσο ενίσχυσης των ποσοστών, θα είναι οι πράσινες πολιτικές, τα αποκαλούμενα eco-schemes, τα οποία ενδέχεται να υπερβούν το 20 με 30% των βασικών ενισχύσεων που θα πληρωθούν στη νέα περίοδο της ΚΑΠ.

Δράση 9: Εκπαίδευση αγροτών

Στο πλαίσιο της νέας ΚΑΠ θα αναπτυχθούν προγράμματα εκπαίδευσης και παροχής συμβουλών σε αγρότες προκειμένου να εντυφώσουν στην καλλιέργεια με βιολογικές μεθόδους.

Δράση 10: Βάσεις δεδομένων

Για να διευκολυνθεί ο προγραμματισμός των αγροτών και κτηνοτρόφων η Κομισιόν διατίθεται να εκδίδει εκθέσεις προσφοράς και ζήτησης βιολογικών αγροτικών προϊόντων.

Δράση 11: Παρατηρητήρια τιμών για βιολογικά

Στην ίδια λογική, θα αναπτυχθούν παρατηρητήρια τιμών για τις αγορές βιολογικών προϊόντων από το 2022 προκειμένου να διευκολύνεται ο προγραμματισμός αλλά και να μελετούνται πιο σχολαστικά οι τάσεις της αγοράς.

Δράση 12: Ομαδική πιστοποίηση

Οι μικροί αγρότες στην ΕΕ αντιμετωπι-

Σχέδιο

Το Σχέδιο Δράσης για την ανάπτυξη της βιολογικής παραγωγής προτείνει 23 δράσεις διαρθρωμένες γύρω από 3 άξονες: ενίσχυση της κατανάλωσης διατηρώντας παράλληλα την εμπιστοσύνη των καταναλωτών, αύξηση της παραγωγής και περαιτέρω βελτίωση της βιωσιμότητας του τομέα, για την εξασφάλιση της ισόρροπης ανάπτυξης του.

ζουν σχετικά υψηλό κόστος και γραφειοκρατία που συνδέονται με την πιστοποίηση. Νέος κανονισμός για τη βιολογική παραγωγή θα εισαγάγει ένα σύστημα «ομαδικής πιστοποίησης» που επιτρέπει στις εκμεταλλεύσεις που πληρούν ορισμένα κριτήρια να σχηματίσουν ομάδα με άλλες μικρές εκμεταλλεύσεις για τη μείωση του κόστους επιθεώρησης και πιστοποίησης και του διοικητικού βάρους. Αυτή η διάταξη θα ενισχύσει επίσης τα τοπικά δίκτυα διανομής.

Δράση 13: Προώθηση συνεργειών

Παράλληλα, από το 2022 θα τρέξουν εκστρατείες που θα προάγουν τη συνεργασία μεταξύ παραγωγών προκειμένου να γίνει πιο εύκολο για μικρές εκμεταλλεύσεις να συμμετέχουν σε οικονομίες κλίμακας.

Δράση 14: Τοπική μεταποίηση

Από το 2023 θα αναπτυχθούν προγράμματα μεταποίησης με στόχο την διαμόρφωση μικρών δικτύων εφοδιασμού και διανομής. Αυτό θα γίνει είτε με την προώθηση της καθετοποίησης αγροτικών εκμεταλλεύσεων, είτε με την επιδότηση τοπικών μικρών μεταποιητικών μονάδων.

Δράση 15: Απασχόληση στα χωριά

Η Κομισιόν θα ξεκινήσει, από το 2022 σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, την ανάπτυξη μέτρων απασχόλησης στη βιολογική γεωργία νεαρών αγροτών, με στόχο την ανανέωση των γενεών στην ύπαιθρο και την ενίσχυση της απασχόλησης στα χωριά.

Δράση 16: Βιολογική κτηνοτροφία

Με έμφαση στην έρευνα από το 2022 θα επιταχυνθούν οι μελέτες και προσπάθειες ενίσχυσης της παραγωγής πρωτεϊνούχων καλλιεργειών για χρήση σε ζωοτροφές. Σημαντικές προσπάθειες θα καταβληθούν ώστε να περιοριστεί ο όγκος εισαγόμενων πρώτων υλών και ειδικά σόγιας, σύμφωνα με το πλάνο της Κομισιόν

Δράση 17: Ευζωία

Παράλληλα θα αναπτυχθούν κοινοί κώδικες για την ευζωία των ζώων και πρότυπα ανάπτυξης ζωικού κεφαλαίου, ενώ ειδικά μέτρα θα αναπτυχθούν και για την ανάπτυξη της βιολογικής υδατοκαλλιέργειας.

Δράσεις 18-23:

Στον τρίτο άξονα μέτρων, η Κομισιόν εστιάζει στην έρευνα, με στόχο την ανάπτυξη νέων δυνατοτήτων στον τομέα των εισροών που θα μπορούσαν να προσφέρουν προϊόντα για την αύξηση των αποδόσεων και την προστασία των καλλιεργειών, με σκευάσματα που επιτρέπουν την βιολογική πιστοποίηση του τελικού προϊόντος. Παράλληλα θα αναπτυχθούν και δράσεις για την ορθότερη αξιοποίηση και προστασία του υδάτινου οριζώντα, ενώ έρευνα θα γίνει και για την γενετική βελτίωση των ποικιλιών ώστε να εγκαταθεί η αξιοποίηση πιο ανθεκτικών τύπων. Μια τελευταία παρέμβαση αφορά στην ανάπτυξη βιοδιασπώμενου «πλαστικού» που θα «τυλίγει» τα τελικά προϊόντα χωρίς να υπάρξει επιπλέον επιβάρυνση του περιβάλλοντος.

Οι ρυθμοί ζήτησης δεν σπκώνουν τόσο μεγάλη παραγωγή

Να καθορίσει η αγορά το μέγεθος ανάπτυξης της παραγωγής βιολογικών προϊόντων αγροδιατροφής επιδιώκει το αγροτουσυνδικαλιστικό όργανο της ΕΕ Cofa Cogeca, που έρχεται να τοποθετηθεί σχετικά σε μια προσπάθεια ανόσχεσης των φιλοδοξιών της Κομισιόν. Οι σημερινό ρυθμοί ανάπτυξης της βιολογικής παραγωγής στην Ευρωπαϊκή Ένωση υπαγορεύουν ότι μέχρι το 2030 από το 8,5% της συνολικής αγροτικής έκτασης του μηλοκ, θα φτάσει το 15 με 18%. Οι ρυθμοί ανάπτυξης αυτοί διαμορφώνονται σε συνάρτηση με τη ζήτηση βιολογικών προϊόντων από τις αγορές, ωστόσο δεν είναι αρκετά έντονοι ώστε να ανεβάσουν το ποσοστό αυτό στο 25% που θέτει ως στόχο η Κομισιόν στο πλαίσιο της στρατηγικής Από το Αγρόκτημα στο Πιάτο.

Οι Cofa - Cogeca επιδιώκουν μια προσέγγιση με γνώμονα την αγορά, καθώς θα είναι ο καλύτερος τρόπος για να εξασφαλιστεί μια υγιής ανάπτυξη για τον κλάδο. «Η διασφάλιση της αποδοτικότητας της αγοράς βιολογικής γεωργίας, η εξασφάλιση των απαραίτητων επενδύσεων και ένα δίκαιο μερίδιο των αγροτών σε κάθε ευρώ που ξεδεύουν οι καταναλωτές για βιολογικά προϊόντα θα ήταν ζωτικής σημασίας» σχολιάζει σχετικά ανακοίνωση του λόμπι. Όσον αφορά τις εισροές, οι βιοκαλλιεργητές πρέπει να αντιμετωπίσουν παράσιτα και συνέπειες της κλιματικής αλλαγής αναφέρει το λόμπι συνεχίζοντας: «Χωρίς τα κατάλληλα εργαλεία άμυνας, θα είναι αδύνατο να συλλέξουμε καλά και υγιή προϊόντα. Με το αυξανόμενο μερίδιο των βιολογικών, η εξάλειψη ασθενειών και ζιζανίων θα απαιτεί ακόμη πιο ακριβή παρακολούθηση. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό για τους βιοκαλλιεργητές να έχουν πρόσβαση σε ένα αποτελεσματικό σύνολο προϊόντων εισροών για την προστασία των καλλιεργειών, κάτι που σήμερα δεν υπάρχει».

Ένας οδικός χάρτης για bio-business